

[Lausten.]

trafik havde faaet sagt saa bestemt, at det foreliggende Spørgsmaal skulde frem, tror jeg heller ikke, vi havde været saa vidt med det, som vi er i Dag. Jeg vil hævde, at de Spørgsmaal, jeg her har omtalt, er meget nær beslægtede med den Sag, vi her behandler, saa nær beslægtede, at de maa omtales, og jeg forstaar egentlig ikke, at man har kunnet komme udenom dem i det andet høje Ting. Jeg vil ogsaa gerne pege paa, hvordan der kan findes en Ordning. Kan der ikke findes nogen bedre Ordning, saa kan nemlig eventuelt den Ordning, jeg omtalte for Aabenraa-Banens Vedkommende, bruges: at der skaffes Beskæftigelse til de Mennesker, som kan beskæftiges og ikke er gamle og udslidte nok til at faa den Efterløn, som de selv har betalt Bidrag til.

Jeg tror, man med nogenlunde stor Bestemthed kan forudsige, at denne Lovs Vedtagelse og Praktisering i en nærmere Fremtid yderligere vil bringe Privatbaner til at lukke. Netop i disse Dage foretages der vist en Afstemning angaaende Kolding Sydbane. Jeg ved ikke, hvordan den er forløbet, men der er flere paa Tapetet, og derfor maa der snarest en Løsning til. Man kan gerne sige, at det vedkommer ikke Staten, det er noget privat. Ja, gør det nu ikke, og er det saa helt privat? Forholdet er dog det, at Staten har givet Tilladelse og Koncession til disse Baner, og den har bidraget med op til 25 pCt., i mange Tilfælde op til 50 pCt. ved Banernes Start; den har haft Tilsyn med Banerne, har ført Kontrol med deres Budget, med deres Takster, med deres Regnskab, med deres Forhold overfor Tjenestemændene, disses Lønnings- og Pensionsforhold, kort sagt alt det, der skulde føres Kontrol med. Naar Forholdet er det, kan man ikke, synes jeg, med nogen Ret sige, at det er et privat Anliggende. Det er ganske vist det letteste, men det kan dog vel neppe kaldes fuldt forsvarligt. Jeg tror, at ærede Medlemmer og den højtærede Trafikminister vil give mit Ret i, at dersom Kommunerne og Amtene ikke i den byggegale Tid havde været saa forhippede paa straks at faa bygget deres Baner, havde vi i Dag ikke haft saa mange Privatbaner, men at en Del af dem havde været regulære Statsbaner.

Jeg ønsker absolut ikke, at det, jeg her har sagt, skulde gøre det sværere for Lovforslaget at komme igennem det høje Ting, jeg har blot ønsket at gøre opmærksom paa dette, og jeg vil bede den højtærede Trafikminister saa indtrængende, jeg kan, om han vil være med til at foranledige

en Ændring af det Forhold, jeg her har skildret.

Jeg skal med disse Bemærkninger anbefale Lovforslaget til Fremme i det høje Ting.

Ministeren for offentlige Arbejder (Fris-Skotte): Efter de velvillige Udtalelser, der fra alle Sider er faldet om dette Lovforslag, finder jeg kun Anledning til at udtale min Tak for Lovforslagets Modtagelse.

Til den ærede konservative Ordfører (Lange), som udtalte, at det var besynderligt, at der i § 5 findes en Bestemmelse om, at der maa udstedes Statsobligationer til en Rente ikke ud over 5 pCt., og spurgte, om det var rigtigt at have en saadan Bestemmelse om Udstedelse af 5 pCt.s Obligationer i Betragtning af, at Regeringen i øvrigt arbejder for, at Kreditforeningerne ikke mere skal udstede 5 pCt.s Obligationer, vil jeg sige, at jeg tør ikke diskutere det rejste Spørgsmaal med det ærede Medlem. Det er et Spørgsmaal, der nærmest falder ind under Finansministeren. Men jeg er i øvrigt ikke helt sikker paa, at det ærede Medlem har Ret i sine Betragtninger. Jeg skal her kun henvise til, at det er den sædvanlige Bestemmelse, der findes i gældende Jernbanelove, jeg tror lige fra 1908 til 1918, og at den anførte Rentesats kun er et Maksimum, idet der staar: „ikke over 5 pCt.“

Den ærede radikale Ordfører (Lausten) rejste Spørgsmaalet om Privatbanefunktionsnærernes Pensionsforhold i Almindelighed og nævnte specielt Forholdet vedrørende Kolding—Egtved-Banen. Det er beklageligt, at dette Forhold ikke har kunnet ordnes for længst, men det er jo første Gang, en Privatbane er lukket og Pensionsspørgsmaalet er dukket frem, og der er altsaa visse Principspørgsmaal, som naturligt maa løses ved denne Lejlighed. Der er gjort Forsøg paa at finde en fredelig Løsning, der er givet visse Tilbud til Tjenestemændene, som de ikke har villet tiltræde. Der er forespurgt begge Parter, baade Tjenestemændene og Pensionskassen, hvorvidt de vilde henskyde Spørgsmaalet til Ministerens endelige Afgørelse, og begge Parter har svaret, at de for saa vidt gerne vilde have Ministerens Afgørelse, men de forbeholdt sig at gaa Rettens Vej, hvis ikke Ministerens Afgørelse gik med dem. Jeg kan ikke se, at der under disse Forhold kunde ske andet end det, der sker, hvis man ikke finder en Løsning, som de to Parter kan blive enige om, nemlig at man prøver ad Rettens Vej at faa fastslaaet, hvorledes Forholdet vil ligge, ogsaa for fremtidige Tilfældes Vedkommende.